

ROZPORZĄDZENIE Nr 0151/P/1/09
WOJEWODY OPOLSKIEGO

z dnia 2 kwietnia 2009 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny”

Na podstawie art. 19 ust. 6a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późn zm.)¹, zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny”², zwanego dalej „Parkiem” na okres obejmujący lata 2009-2028.

Rozdział 1

Cele ochrony przyrody Parku

§ 2. Celami ochrony Parku są:

- 1) w zakresie ochrony litosfery:
 - a) zachowanie charakterystycznych struktur geologicznych i geomorfologicznych,
 - b) zwiększenie odporności gleb na degradację oraz przeciwdziałanie czynnikom i procesom degradacji, w tym erozji i zanieczyszczenia gleb,
 - c) zachowanie naturalnego systemu hydrogeologicznego, w tym szczególnie wód krasowych w osadach środkowotriasowych,
 - d) wykorzystanie walorów litosfery do celów dydaktycznych, edukacyjnych i naukowych oraz do promocji Parku, w tym jako „geoparku”;
- 2) w zakresie ochrony zasobów i ekosystemów wodnych:
 - a) ochrona ilości zasobów wodnych w warunkach nasilającego się deficytu,
 - b) ochrona jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
 - c) utrzymanie powierzchni siedlisk hydrogenicznych i hydrofilnych;
- 3) w zakresie ochrony siedlisk przyrodniczych:
 - a) zachowanie i poprawa stanu siedlisk przyrodniczych, w tym szczególnie rzadkich i zagrożonych oraz objętych ochroną prawną,
 - b) poprawa stanu naturalnych i półnaturalnych siedlisk przyrodniczych, w tym przede wszystkim muraw ciepłolubnych, łąk, lasów łęgowych,
 - c) przywracanie zgodnych w warunkami siedliskowymi składów gatunkowych zbiorowisk roślinnych;
- 4) w zakresie ochrony gatunków roślin, grzybów oraz ich siedlisk:
 - a) utrzymanie powierzchni występowania siedlisk rzadkich, zagrożonych i chronionych gatunków roślin i grzybów,
 - b) przywracanie utraconych wartości florystycznych i fitocenotycznych części zbiorowisk antropogenicznych,
 - c) ograniczenie rozprzestrzeniania się populacji gatunków obcych geograficznie, w tym szczególnie zagrażających gatunkom rodzimym,
 - d) utrzymanie lub wznowienie uprawy tradycyjnych odmian roślin użytkowych oraz tradycyjnych sposobów upraw,
 - e) wykorzystanie walorów szaty roślinnej do celów dydaktycznych, edukacyjnych i naukowych oraz do promocji Parku;
- 5) w zakresie ochrony gatunków zwierząt i ich siedlisk:
 - a) zachowanie istniejących stanowisk, ostoi i siedlisk rzadkich gatunków zwierząt,

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2005 r. Nr 113, poz. 954 i Nr 130, poz. 1087, z 2007 r. Nr 75, poz. 493, Nr 176, poz. 1238 i Nr 181, poz. 1286, z 2008 r. Nr 154, poz. 958, Nr 199, poz. 1227 i Nr 201, poz. 1237 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97).

² Park Krajobrazowy „Góra Św. Anny” został utworzony na podstawie rozporządzenia Nr 0151/P/17/06 Wojewody Opolskiego z dnia 8 maja 2006 r.

- b) lokalizacja stanowisk gatunków strefowych i tworzenie stref ochronnych wokół ich gniazd, miejsc rozrodu lub stałego bytowania,
 - c) utrzymanie populacji poszczególnych gatunków zwierząt na poziomie liczebności umożliwiającym im przetrwanie oraz niedopuszczeniu do negatywnych skutków rozmnażania w pokrewieństwie,
 - d) ograniczenie rozprzestrzeniania się populacji gatunków obcych geograficznie, w tym szczególnie zagrażających gatunkom rodzimym,
 - e) utrzymanie dotychczasowego charakteru mozaikowatości środowiskowej z dużym udziałem ekotonów, warunkującej bogactwo i różnorodność zgrupowań zwierzęcych,
 - f) utrzymywanie lub kształtowanie korytarzy ekologicznych umożliwiających przemieszczanie się zwierząt,
 - g) przywracanie walorów przyrodniczych najcenniejszym pod względem faunistycznym siedliskom, przekształconym lub przekształcającym się w wyniku działalności gospodarczej,
 - h) wykorzystanie walorów bogactwa świata zwierząt do celów dydaktycznych, edukacyjnych i naukowych oraz do promocji Parku;
- 6) w zakresie ochrony krajobrazów i wartości kulturowych:
- a) zachowanie i ochrona obiektów o szczególnych wartościach kulturowych, w tym zabytkowego układu architektoniczno - urbanistycznego ośrodka kultu religijnego oraz układów ruralistycznych wraz z zabudową o cechach regionalnych,
 - b) kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej zapewniającej optymalizację układu osadniczego oraz ograniczanie rozpraszania zabudowy,
 - c) zachowanie wnętrza, ciągów, punktów widokowych i dominant o szczególnych wartościach krajobrazowych,
 - d) ochrona zabytkowych wiatraków i wapienników oraz tradycyjnych obiektów małej architektury i innych materialnych elementów kultury ludowej,
 - e) zachowanie i ochrona stanowisk archeologicznych,
 - f) zachowanie mozaikowatych, otwartych przestrzeni rolniczych i przeciwdziałanie ich industrializacji,
 - g) przywracanie obszarom o krajobrazie negatywnie przekształconym ich wartości krajobrazowych i przyrodniczych, w tym rewaloryzacja zabytkowych układów pałacowo-parkowych, folwarcznych,
 - h) ochrona i kształtowanie zadrzewień oraz łąk, pastwisk i muraw,
 - i) wyeksponowanie i właściwe wykorzystanie elementów dziedzictwa kulturowego do celów dydaktycznych, edukacyjnych i naukowych oraz do promocji Parku,
 - j) ochrona i utrwalanie tożsamości kulturowej, a zwłaszcza odtwarzanie i ożywianie lokalnych tradycji,
 - k) wpisanie Pomnika Historii na Górze Św. Anny na listę światowego dziedzictwa kulturowego UNESCO i/lub listę Dziedzictwa Europejskiego.

Rozdział 2

Przyrodnicze, społeczne i gospodarcze uwarunkowania realizacji celów ochrony przyrody

§ 3. Przyrodniczymi, społecznymi i gospodarczymi uwarunkowaniami realizacji celów ochrony przyrody Parku są:

- 1) umożliwianie zachowania i wzbogacania oraz popularyzacji wartości przyrodniczych, w tym krajobrazowych Parku w warunkach zrównoważonego rozwoju;
- 2) podejmowanie działań na rzecz ochrony i kształtowania wartości krajobrazowych, które powinny dotyczyć zarówno krajobrazów naturalnych jak i historycznie ukształtowanych i tradycyjnych krajobrazów kulturowych;
- 3) preferowanie form działalności społeczno-gospodarczej zgodnej z regionalną tradycją oraz gwarantujących utrzymanie wysokich wartości przyrodniczych, w tym krajobrazowych, to jest:
 - a) leśnictwo i gospodarka leśna zgodne z potrzebami ochrony przyrody,
 - b) rolnictwo zrównoważone, w tym ekologiczne,
 - c) obsługa turystyki religijnej, krajoznawczej i kwalifikowanej, w tym szczególnie geoturystyki i turystyki związanej z walorami kulturowymi oraz agroturystyki,
 - d) obsługa i zrównoważony rozwój ruchu pielgrzymkowego z poszanowaniem walorów przyrodniczo - krajobrazowych i kulturowych,

- e) nieuciążliwe dla środowiska przetwórstwo lokalnych zasobów przyrodniczych,
- f) inne usługi wzbogacające ofertę turystyczną;
- 4) zharmonizowanie planów urządzania lasu nadleśnictw z potrzebami ochrony wartości przyrodniczych, w tym krajobrazowych;
- 5) kształtowanie przyjaznych postaw wobec przyrody, jako dziedzictwa i dobra wspólnego, w tym poprzez promocję i udostępnienie turystyczne Parku i prowadzenie działalności dydaktycznej.

Rozdział 3

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków

§ 4.1. Istniejące i potencjalne zagrożenia wewnętrzne Parku, a także sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń oraz ich skutków przedstawia załącznik nr 1 do niniejszego rozporządzenia.

2. Istniejące i potencjalne zagrożenia zewnętrzne Parku, a także sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń oraz ich skutków przedstawia załącznik nr 2 do niniejszego rozporządzenia.

Rozdział 4

Obszary realizacji działań ochronnych

§ 5.1. W obrębie Parku wyznacza się następujące obszary realizacji działań ochronnych, zwane dalej strefami:

1) A – strefa ochrony konserwatorskiej, obejmująca istniejące obszary objęte ochroną prawną oraz obszary o najwyższych wartościach przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych:

- a) AR – istniejące rezerваты przyrody,
- b) APP – inne obszary o najwyższych wartościach przyrodniczo - krajobrazowych,
- c) AZK – obiekty zabytkowe wpisane do rejestru lub ewidencji zabytków,
- d) APZK – inne obiekty o najwyższych wartościach kulturowych,
- e) APH – pomnik historii,
- f) AK – istniejące planistyczne strefy ochrony konserwatorskiej (kulturowej), którą tworzą:
 - AKA – strefa „A” ochrony konserwatorskiej,
 - AKB – strefa „B” ochrony konserwatorskiej,
 - AKE – strefa „E” ochrony ekspozycji,
 - AKK – strefa „K” ochrony krajobrazu,
 - AKW – strefa „W” ochrony archeologicznej,
 - AKOW – strefa „OW” obserwacji archeologicznej,

g) APK – proponowane nowe lub modyfikacja istniejących planistycznych stref ochrony konserwatorskiej (kulturowej), którą tworzą:

- APKA – proponowana strefa „A” ochrony konserwatorskiej,
- APKB – proponowana strefa „B” ochrony konserwatorskiej,
- APKE – proponowana strefa „E” ochrony ekspozycji,
- APKOW – proponowana strefa „OW” obserwacji archeologicznej;

2) B – pozostałe strefy działań ochronnych:

a) BCS – strefa utrzymania istniejącej skali i sposobu użytkowania terenu w celu:

- BCSI - zachowania krajobrazu rolniczego,
- BCSII - zachowania krajobrazu leśnego,
- BCSIII - zachowania harmonijnego krajobrazu kulturowego lub elementów dziedzictwa kulturowego, nieobjętych ochroną konserwatorską,

b) BCK – strefa zmiany istniejącego stanu środowiska przyrodniczego lub kulturowego poprzez wywołanie ukierunkowanych procesów w celu:

- BCKI – dopuszczalnego zalesiania terenów otwartych,
- BCKII - przeciwdziałania zmniejszaniu i fragmentacji terenów otwartych, w tym łąkowych, torfowiskowych, murawowych, w wyniku samostmej sukcesji lasu lub celowego zalesiania,
- BCKIII – odtwarzania tradycyjnych sadów,
- BCKIV – modyfikacji gospodarki leśnej,

- BCKV - regulowania i porządkowania rozwoju funkcji pozarolniczych obszarów wiejskich, w tym:

- - BCKVA – obszary zainwestowane lub wskazane do zainwestowania w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,

- - BCKVB – inne obszary wskazane w rozporządzeniu dopuszczonego zainwestowania,

- - BCKVC – obszary zdegradowane, wymagające przekształceń funkcjonalno-przestrzennych istniejącego zainwestowania lub uporządkowania,

- - BCKVD – obszary rekomendowanej lokalizacji parkingów dla obsługi ruchu turystycznego,

- BCKVI – kształtowania struktury ekologicznej oraz wzmocnienia powiązań przyrodniczych, w tym:

- - BCKVIA – obszary ograniczonego zainwestowania w celu ochrony ekspozycji krajobrazowej,

- - BCKVIB – obszary ochrony i przywracania zadrzewień przydrożnych i śródpolnych, w tym zwłaszcza alei czereśniowych,

- - BCKVIC – miejsca modyfikacji istniejących lub budowy nowych przejść dla zwierząt,

- - BCKVID – obszary minimalizowania negatywnych oddziaływań ciągów komunikacyjnych,

- BCKVII – poprawy walorów krajobrazowych poprzez zastąpienie zielenią elementów dysharmonijnych,

- BCKVIII – obsługi autostrady (MOP).

2. Lokalizację stref działań ochronnych wskazano na mapie w skali, stanowiącej załącznik nr 3 do rozporządzenia.

Rozdział 5

Zakres prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu

§ 6.1 Określa się następujący zakres prac związanych z ochroną zasobów abiotycznych i gleb, odnoszący się do obszaru Parku:

1) zaleca się przeciwdziałanie procesom erozji wietrznej i wodnej gleb oraz ich ochronę przed zanieczyszczeniami, poprzez tworzenie pasów roślinności niskiej i wysokiej wzdłuż krawędzi wąwozowych rozcięć erozyjnych, dróg i miedz śródpolnych;

2) zaleca się nie dopuszczanie do trwałego wylesiania i stosowania rębni zupełnych, na stromych zboczach;

3) zaleca się przeciwdziałanie powstawaniu pokryw zwietrzelinowych i zarastaniu odsłoneń geologicznych o dużych walorach naukowo-dydaktycznych;

4) zaleca się dopuszczenie na części profilu litych skał, o najmniejszych walorach geologicznych, naturalnej sukcesji ekologicznej w kierunku pionierskich zbiorowisk naskalnych i muraw kserotermicznych oraz zaleca się po osiągnięciu pełnego wykształcenia tych zespołów roślinnych prowadzenie kontrolowanego wypasu lub ich koszenia;

5) zaleca się unieruchomienie procesów niszczenia cennych profili skał mało zwięzłych poprzez ustawianie wiat i okapów oraz stosowanie innych zabiegów chroniących profile przed działaniami czynników atmosferycznych;

6) zaleca się ograniczanie powstawania na terenach niezabudowanych nowych form antropogenicznych rzeźby;

7) nie dopuszcza się do zasypywania istniejących wyrobisk dokumentujących lokalne metody pozyskania kamienia wapiennego;

8) nie dopuszcza się zanieczyszczenia wód podziemnych w strefach źródłiskowych oraz wychodniach szczelinowych wapieni środkowotriasowych;

9) zaleca się ograniczenie na obszarach występowania rędzin nawożenia organicznego gnojówką i gnojowicą oraz nawożenia mineralnego, a także stosowania środków ochrony roślin;

10) zaleca się kontynuowanie rozpoznania oraz badań naukowych dokumentujących walory abiotyczne oraz przygotowywanie dokumentacji niezbędnej do objęcia ich ochroną w postaci stanowisk dokumentacyjnych, pomników przyrody, a w uzasadnionych przypadkach rezerwatów geologicznych;

11) zaleca się prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony środowiska abiotycznego, m.in. w zakresie procesów kształtujących powierzchnię ziemi, budowę geologiczną, problemów przekształcania form rzeźby w wyniku działalności człowieka, potrzeby

ochrony gleb, a także o walorach obiektów budowlanych wykonywanych z lokalnego kamienia wapiennego, itp.;

12) zaleca się utworzenie ścieżki dydaktycznej popularyzującej georóżnorodność Parku;

13) zaleca się powołanie dla każdego geostanowiska społecznych opiekunów przyrody, w tym szczególnie wśród uczniów;

14) zaleca się kontynuowanie działań w kierunku włączenia Parku do międzynarodowego systemu geoparków, grupującego obszary szczególnie cenne z punktu widzenia georóżnorodności.

2. Określa się następujący zakres prac związanych z ochroną cennych geotypów, odnoszący się do stref APP_2:

1) zaleca się powstrzymywanie sukcesji poprzez sukcesywne karczowanie pojawiających się siewek drzew i krzewów oraz usuwanie roślinności trawiastej i zielnej;

2) zaleca się oczyszczanie profili skalnych ze zwietrzelin.

§ 7. Określa się następujący zakres prac związanych z ochroną zasobów i ekosystemów wodnych, odnoszący się do obszaru Parku:

1) nie dopuszcza się przekształcania obszarów źródliskowych, w tym zmian użytkowania, w tym szczególnie trwałego wylesiania lub zamiany użytków zielonych w grunty orne, z wyłączeniem realizacji zadań służących ich ochronie i racjonalnemu udostępnieniu turystycznemu;

2) zaleca się pozostawienie lub tworzenie wzdłuż cieków, co najmniej 10. metrowego pasa zadrzewień i zakrzaczeń tworzących naturalną strefę buforową;

3) nie dopuszcza się zmian naturalnego kształtu i przebiegu koryt wszystkich cieków w granicach Parku, z wyjątkiem sytuacji wynikających z przepisów szczególnych;

4) zaleca się wyłączenie z konserwacji cieków oraz dopuszczenie do ich renaturyzacji, z wyłączeniem cieków stanowiących odbiorniki wód opadowych z autostrady;

5) zaleca się odstąpienie od działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w tym szczególnie budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach jak też w obszarach parowód, dolin rzecznych i strefach źródliskowych cieków;

6) zaleca się odstąpienie od budowy stawów rybnych, a w przypadku ich realizacji przeprowadzanie oceny oddziaływania na środowisko.

§ 8.1. Określa się następujący zakres prac związanych z ochroną lądowych ekosystemów nieleśnych, mający na celu zachowanie rolniczego użytkowania terenu oraz krajobrazu rolniczego, odnoszący się do obszaru Parku, ze szczególnym uwzględnieniem strefy BCSi:

1) zaleca się utrzymanie lub przywrócenie powierzchni i struktury trwałych użytków zielonych i sadów oraz kontynuowanie ekstensywnego sposobu ich użytkowania, w tym zgodnie z zasadami programu rolnośrodowiskowego w ramach programu rozwoju obszarów wiejskich, o którym mowa w przepisach szczególnych, między innymi poprzez:

a) nieprzeorywanie użytków zielonych i sadów,

b) prowadzenie zabiegów agrotechnicznych zgodnie z wymogami zbiorowisk i zasiedlających je gatunków zwierząt, zwłaszcza ptaków, poprzez dostosowanie terminów, częstotliwość i technik koszenia,

c) powrót do tradycyjnego koszenia ręcznego oraz opóźnienie pierwszego pokosu po 15 lipca, z pozostawieniem pojedynczych kop siana na obrzeżach do końca lata, a w przypadku łąk wilgotnych koszenie we wrześniu,

d) pozostawianie corocznie około 10 % powierzchni każdego kompleksu niekoszonych łąk - co roku innej,

e) ekstensywną pielęgnację sadów z zachowaniem starych odmian drzew i krzewów owocowych;

2) zaleca się tworzenie i utrzymywanie stref buforowych – miedz, zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych oraz innych fragmentów wyłączonych z użytkowania;

3) zaleca się promowanie wśród rolników hodowli zwierząt gospodarskich oraz uprawy roślin, w tym drzew i krzewów owocowych, zgodnie z zasadami programu rolnośrodowiskowego w ramach programu rozwoju obszarów wiejskich, o którym mowa w przepisach szczególnych;

4) zaleca się opracowanie i wdrożenie programów monitoringu cennych i zagrożonych nieleśnych siedlisk przyrodniczych;

5) zaleca się promowanie rozwoju pozarolniczych funkcji obszarów wiejskich, w tym agroturystyki z wykorzystaniem infrastruktury turystycznej i edukacyjnej Parku.

2. Określa się następujący zakres prac związanych z ochroną lądowych ekosystemów nieleśnych, mający na celu przeciwdziałanie zmniejszaniu i fragmentacji terenów otwartych i utrzymaniu tradycyjnych sadów owocowych:

1) w strefie BCKII zaleca się przeciwdziałanie sukcesji zarastających muraw, pastwisk, łąk, w tym łąk, poprzez usuwanie samosiewów drzew i krzewów, a w razie konieczności także karczowanie z usunięciem biomasy, z pozostawieniem kęp drzew i krzewów w dolinach cieków, jako naturalnej zabudowy biologicznej;

2) w strefie BCKIII zaleca się odtwarzanie i utrzymanie w ekstensywnej uprawie sadów owocowych, ze szczególnym uwzględnieniem sadów czereśniowych, w tym zgodnie z zasadami programu rolnośrodowiskowego w ramach programu rozwoju obszarów wiejskich, o którym mowa w przepisach odrębnych.

§ 9.1. Określa się następujący zakres prac związanych z ochroną ekosystemów leśnych dla wszystkich typów własnościowych lasów, mający na celu zachowanie gospodarki leśnej oraz krajobrazu leśnego, odnoszący się do obszaru Parku, ze szczególnym uwzględnieniem stref BCSII:

1) zaleca się pozostawianie w drzewostanach oraz na zrębach kęp starodrzewu z udziałem drzew dziuplastych, martwych i zamierających, o znaczeniu biocenotycznym, wraz z runem i podrostem, o powierzchni łącznej nie mniejszej niż 5% powierzchni manipulacyjnej i powierzchni jednostkowej około 0,1 ha, aż do naturalnego rozpadu, a także posuszu liściastego jałowego i czynnego oraz posuszu iglastego w ilościach uniemożliwiających inicjowanie ognisk gradacyjnych. Pozostawione kępy drzewostanu należy lokalizować w miejscu występowania chronionych gatunków roślin i grzybów;

2) nie dopuszcza się sadzenia w lasach, w tym także na poletkach zgryzowych i innych poletkach łowieckich, gatunków obcych geograficznie i ekologicznie;

3) zaleca się stopniowe ograniczanie udziału gatunków obcych geograficznie i ekologicznie w lasach o strukturze i funkcji zbliżonych do lasów rodzimych, według wskazań programów ochrony przyrody poszczególnych nadleśnictw, w tym przede wszystkim usuwanie dębu czerwonego *Quercus rubra*, sosny czarnej *Pinus nigra*, robinii akacjowej *Robinia pseudoacacia* i czerechy amerykańskiej *Padus serotina* w ramach planowych zabiegów hodowlanych;

4) zaleca się kontynuowanie sukcesywnej przebudowy drzewostanów celem dostosowania ich do warunków siedliskowych, w tym szczególnie przy zastosowaniu rębni złożonych oraz z wykorzystaniem luk;

5) zaleca się sadzenie na obrzeżach zakładanej uprawy leśnej drzew i krzewów występujących na różnych siedliskach lasów naturalnych i półnaturalnych, jako gatunków domieszkowych i biocenotycznych;

6) zaleca się stosowanie metod mechanicznych lub biologicznych do zwalczania szkodników owadzych i grzybowych, a także ograniczania szkód łowieckich, przy jednoczesnym ograniczeniu do niezbędnego minimum metod zwalczania chemicznego;

7) zaleca się ochronę, poprzez stosowne ograniczenie lub modyfikację zabiegów gospodarki leśnej, występujących w lasach form geomorfologicznych i odsłoneń geologicznych, w tym szczególnie skałek, wąwozów, jaskiń, lejów i studni krasowych, ponorów, wysięków i źródeł;

8) zaleca się sporządzenie w lasach niepaństwowych inwentaryzacji stanu lasów oraz uproszczonych planów urządzania lasów, określających sposób gospodarowania zgodny z zasadami przyjętymi w lasach państwowych.

2. Określa się następujący zakres prac związanych z ochroną ekosystemów leśnych dla wszystkich typów własnościowych lasów, mający na celu modyfikację gospodarki leśnej, odnoszący się do strefy BCKIV:

1) zaleca się uznanie wszystkich lasów na stokach stromych i bardzo stromych za lasy glebochronne zgodnie z rozporządzeniem Ministra OŚiZN z dnia 25 sierpnia 1992 r. (Dz. U. Nr 67, poz. 337) oraz włączenie ich do gospodarstwa specjalnego z ograniczeniem gospodarki leśnej do niezbędnych zabiegów hodowlanych i ochronnych;

2) zaleca się stosowanie na siedliskach lasu wyżynnego rębni złożonych z długim okresem odnowienia;

3) zaleca się stworzenie wielopiętrowej strefy ekotonowej na granicy lasu i pasa drogowego autostrady celem ograniczenia jej negatywnych oddziaływań na ekosystemy leśne;

4) zaleca się eliminację sosny czarnej w oddz. 52A pddz.: i, j oraz włączenie ich do gospodarstwa specjalnego z wyłączeniem prowadzenia gospodarki leśnej.

§ 10.1 Określa się następujący zakres prac związanych z ochroną gatunków grzybów, roślin i zwierząt dziko występujących oraz ich siedlisk, odnoszący się do obszaru Parku:

- 1) dopuszcza się programy restytucji gatunków na terenie Parku wyłącznie w sytuacji:
 - a) udokumentowanego występowania gatunku na tym obszarze w przeszłości,
 - b) zachowania siedliska gatunku w postaci umożliwiającej utrzymanie zdolnej do życia populacji,
 - c) jeśli wprowadzana populacja ma charakter rodzimy,
 - d) jeśli gatunek jest zagrożony w skali kraju lub Europy; nie powinno się podejmować restytucji gatunków licznych i niezagrożonych na innych stanowiskach;
- 2) zaleca się objęcie wszelkiego typu działań ochrony czynnej kontrolą monitoringową, zarówno na etapie wykonywania projektu, jak i po jego zakończeniu;
- 3) zaleca się kontynuowanie rozpoznawania stanowisk występowania chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, grzybów i roślin objętych ochroną czynną;
- 4) zaleca się wyznaczanie stref ochronnych wokół miejsc gniazdowania, rozrodu i regularnego bytowania gatunków objętych ochroną strefową;
- 5) zaleca się zachowanie przy remontach i rozbudowie obiektów budowlanych siedlisk występowania rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, w tym zwłaszcza ptaków i nietoperzy;
- 6) zaleca się opracowanie i wdrożenie programu monitoringu gatunków rzadkich i zagrożonych, gatunków inwazyjnych stanowiących zagrożenie dla rodzimej różnorodności biologicznej oraz gatunków konfliktowych;
- 7) zaleca się, w odniesieniu do gatunków objętych ochroną czynną, uczestnictwo w regionalnych lub krajowych programach ochrony;
- 8) zaleca się ograniczanie populacji inwazyjnych gatunków roślin, w tym szczególnie niecierpka gruczołowatego *Impatiens glandulifera* rdestowców *Reynoutria sachalinesis* i *R. japonica* oraz zwierząt - jenota *Nyctereutes procyonoides*, norki amerykańskiej *Mustela vison*, szopa pracza *Procyon lotor* oraz innych, stanowiących zagrożenie dla gatunków rodzimych;
- 9) zaleca się prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej uwzględniającej:
 - a) odtwarzanie właściwej dla poszczególnych siedlisk liczebności i struktury populacji gatunków łownych, które w wyniku przekształcenia siedlisk nie podlegają naturalnym mechanizmom regulacyjnym,
 - b) okresowe wyłączenie lub znaczące ograniczenie pozyskania łowieckiego kuropatwy i zająca, ze względu na drastyczny spadek liczebności ich populacji,
 - c) dostosowanie dokarmiania zwierzyny łownej do potrzeb, w tym szczególnie udostępnianie naturalnej karmy ukrytej pod śniegiem poprzez mechaniczne rozgarnianie pokrywy śnieżnej oraz wykładanie karmy odpowiedniej dla gatunków,
 - d) zwalczanie kłusownictwa;
- 10) zaleca się ograniczenie do niezbędnego minimum używania herbicydów na terenie Parku;
- 11) zaleca się uzupełnianie i zawieszanie nowych budek lęgowych dla ptaków i nietoperzy oraz ich czyszczenie;
- 12) zaleca się pozostawianie w krajobrazie rolniczym starych i martwych drzew i krzewów, o ile nie stanowi to zagrożenia dla osób i mienia;
- 13) zaleca się układanie przyzmy kamieni i stert gałęzi stanowiących schronienie dla herpetofauny;
- 14) zaleca się, w obrębie parków i innych obszarów, w których wygrabiane są opadłe liście, tworzenie z nich kompostowników, jako miejsc dogodnych dla rozwoju larw rohatyka nosorożca *Oryctes nasicornis*;
- 15) zaleca się odstąpienie od wykaszania rowów w celu zwiększenia siedlisk wykorzystywanych przez larwy rzadkich motyli, z wyłączeniem sytuacji związanych z bezpieczeństwem ruchu drogowego oraz bezpieczeństwem przeciwpowodziowym;
- 16) zaleca się spowalnianie odpływu wód poprzez budowę przelewów i zastawek na rowach melioracyjnych;
- 17) zaleca się przebudowę istniejącego zagospodarowania turystycznego wywierzyska „Siedem Źródeł”, celem zabezpieczenia występowania cennych zbiorowisk źródłiskowych.

2. Określa się następujący zakres prac związanych z ochroną gatunków zwierząt poprzez przywracanie oraz wzmacnianie powiązań przyrodniczych:

1) w strefie BCKVIC_1 zaleca się budowę nowego przejścia nad autostradą z zastosowaniem współcześnie obowiązujących rozwiązań technicznych obowiązujących dla tego rodzaju obiektów;

2) w strefie BCKVIC_2 zaleca się dostosowanie istniejących przejść dla zwierząt oraz przejazdów pod autostradą do potrzeb migracji zwierząt.

§ 11.1. Określa się następujący zakres prac związanych z ochroną i przywracaniem utraconych wartości krajobrazowych, odnoszący się do obszaru Parku:

1) zaleca się ochronę i kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego, w tym zachowanie skoncentrowanego charakteru układów ruralistycznych, ochronę istniejącego drobnopowierzchniowego rozplanowania użytków rolnych;

2) zaleca się ochronę i odtwarzanie zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych;

3) nie dopuszcza się do rozwoju układów urbanistycznych nie powiązanych przestrzennie z historycznie ukształtowanymi układami wsi i niedowiązujących do nich pod względem funkcjonalnym i strukturalnym, w tym szczególnie w zakresie funkcji terenu, wielkości działek, udziału terenów biologicznie czynnych, kubatury i architektury budynków mieszkalnych, usługowych, produkcyjnych i gospodarczych, ogrodzeń i innych elementów zagospodarowania;

4) zaleca się usuwanie, przebudowę lub zasłanianie zielenią dysharmonijnych elementów zagospodarowania, w tym także napowietrznych linii infrastruktury technicznej;

5) zaleca się ochronę ciągów i punktów widokowych oraz roztaczających się z nich panoram na obszar Parku i z obszaru Parku na tereny przyległe;

6) zaleca się wykorzystanie w architekturze budynków, budowli i obiektów małej architektury kamienia wapiennego, jako materiału budowlanego oraz okładzinowego;

7) zaleca się realizację zabudowy w regionalnym stylu typowym dla śląskiej wsi, z jej cechami charakterystycznymi dla danej miejscowości;

8) zaleca się rozwijanie ogólnodostępnych terenów zieleni w obszarach zurbanizowanych, z wykorzystaniem rodzimych gatunków roślin, w tym drzew i krzewów;

9) zaleca się zainicjowanie przez służby Parku opracowania studium architektonicznego dla terenu Parku określającego katalog postulowanych rozwiązań architektonicznych w odniesieniu do podstawowych rodzajów zabudowy oraz wybranych obiektów małej architektury;

10) zaleca się zainicjowanie przez służby Parku opracowania katalogu ogrodów przydomowych określającego tradycyjne wzorce ogrodów i ich współczesne adaptacje oraz zasady postulowanego doboru gatunkowego roślin ozdobnych.

2. Dla strefy BCKVIB zaleca się ochronę i odtwarzanie zadrzewień przydrożnych, ze szczególnym uwzględnieniem typowych dla terenu Parku alej czereśniowych.

3. Dla strefy BCKVII zaleca się zastąpienie zielenią wysoką elementów dysharmonijnych w krajobrazie.

§ 12.1 Określa się następujący zakres prac związanych z ochroną cennych wartości kulturowych, odnoszący się do obszaru Parku:

1) zaleca się zachowanie i rewaloryzację obiektów zabytkowych, w rozumieniu ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, przy jednoczesnym dopuszczeniu ich adaptacji do nowych funkcji;

2) zaleca się zachowanie tradycyjnych elementów kultury materialnej i niematerialnej;

3) zaleca się utrzymanie istniejącej zabudowy o wartości historycznej oraz tradycyjnych elementów zagospodarowania terenu we właściwym stanie technicznym i funkcjonalnym;

4) zaleca się zachowanie starodrzewu w obrębie parków, wsi oraz zagród;

5) zaleca się pozostawienie fragmentów tradycyjnych dróg brukowanych, także w trakcie planowanych ich modernizacji;

6) zaleca się rozwinięcie współpracy pomiędzy służbami ochrony przyrody a wojewódzkim konserwatorem zabytków, samorządami gminnymi oraz innymi organizacjami i osobami w zakresie ochrony zabytków kultury materialnej i niematerialnej;

7) zaleca się ustanawianie społecznych opiekunów do opieki nad cennymi obiektami kultury;

8) zaleca się prowadzenie systematycznych inspekcji konserwatorskich;

9) zaleca się wyeksponowanie i właściwe wykorzystanie elementów dziedzictwa kulturowego do celów dydaktycznych, edukacyjnych i naukowych oraz do promocji Parku.

2. Określa się następujący zakres prac związanych z ochroną cennych wartości kulturowych, odnoszący się do stref BCKVC:

1) zaleca się rewitalizację obszaru poprzez zabezpieczenie przed zniszczeniem oraz remonty obiektów zdegradowanych, przy dopuszczeniu ich adaptacji do nowych funkcji;

2) zaleca się stopniową likwidację lub modyfikację obiektów i elementów dysharmonijnych w stosunku do tradycyjnego charakteru zabudowy i zagospodarowania przestrzennego;

3) zaleca się rewitalizację kompozycji układów zieleni, w tym sukcesywną kontrolę i uzupełnianie ubytków.

§ 13. Określa się następujący zakres prac odnoszący się do stref APP_1-2, APZK oraz APK:

1) zaleca się, w celu pełniejszej i bardziej skutecznej ochrony ekosystemów Parku wraz z charakterystycznymi dla nich zbiorowiskami roślinnymi oraz gatunkami roślin, zwierząt i grzybów, objęcie dodatkowymi formami ochrony prawnej obszarów o najwyższych wartościach przyrodniczo-krajobrazowych, wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia,

2) zaleca się, w celu pełniejszej i bardziej skutecznej ochrony krajobrazów kulturowych Parku, objęcie dodatkowymi formami ochrony prawnej lub wprowadzenie stosownych ustaleń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w odniesieniu do obszarów i obiektów o najwyższych wartościach kulturowych wymienionych w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

Rozdział 6

Obszary udostępniane dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, amatorskiego połowu ryb i dla innych form gospodarowania oraz sposoby korzystania z tych obszarów

§ 14.1. Określa się następujące sposoby udostępnienia Parku do celów naukowych obowiązujące na terenie Parku, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej:

1) zaleca się, w przypadku prowadzenia badań na obszarze Parku, powiadomienie i uzyskanie zgody właściciela, zarządzającego lub sprawującego nadzór nad danym obiektem;

2) zaleca się współdziałanie instytucji i osób prowadzących badania naukowe z dyrektorem Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych, w tym udostępnianie mu uzyskanych wyników badań oraz wynikających z nich wniosków końcowych.

2. Określa się następujące sposoby udostępniania Parku dla celów edukacyjnych i dydaktycznych, obowiązujące na terenie Parku, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej:

1) zaleca się, w przypadku prowadzenia edukacji na obszarze Parku, powiadomienie i uzyskanie zgody właściciela, zarządzającego lub sprawującego nadzór nad danym obiektem;

2) preferuje się prowadzenie edukacji w oparciu o ścieżki edukacyjne oraz punkty edukacji historyczno-kulturowej i przyrodniczej;

3) zaleca się oznakowanie miejsc o szczególnych wartościach przyrodniczych i kulturowych, poprzez umieszczenie stosownych tablic informacyjnych;

4) zaleca się prowadzenie edukacji związanej z czynną ochroną przyrody i krajobrazu, polegającej na włączaniu uczestników w działania na rzecz przywracania lub utrzymaniu walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych;

5) zaleca się prowadzeniem aktywnej edukacji historyczno-kulturowej polegającej m.in. na uczestniczeniu w rekonstrukcji ważnych wydarzeń historycznych oraz spotkaniach ze świadkami lub osobami osobiście związanymi z niektórymi z nich;

6) zaleca się prowadzenie edukacji poprzez włączanie uczestników w projekty inwentaryzacji przyrodniczych, projektowania, wykonania i konserwowania ścieżek edukacyjnych i szlaków turystycznych promujących walory bioróżnorodności, georóżnorodności oraz kultury Parku;

7) korzystanie ze ścieżek dydaktycznych powinno odbywać się zgodnie z regulaminem opracowanym przez dyrektora Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych.

3. Określa się następujące sposoby oraz zakres prac związany z udostępnianiem Parku dla celów turystycznych i rekreacyjnych oraz amatorskiego połowu ryb, obowiązujące na terenie Parku lub wskazanych obszarów, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej:

1) na terenie Parku zaleca się rozwijanie następujące rodzajów turystyki:

- a) turystyka poznawcza: przyrodnicza oraz historyczno-kulturowa ze szczególnym uwzględnieniem turystyki pielgrzymkowej,
 - b) agroturystyka,
 - c) turystyka kwalifikowana: rowerowa, konna i narciarska - wyłącznie narciarstwo biegowe, motolotnie, paralotnie i lotnie, biegi przełajowe,
 - d) turystyka pobytowa,
 - e) geoturystyka;
- 2) za wyjątkiem prywatnych zbiorników wodnych, nie prowadzi się amatorskiego połowu ryb;
 - 3) biwakowanie jest możliwe jedynie w miejscach do tego wyznaczonych lub innych miejscach po uzyskaniu zgody właściciela lub zarządzającego terenem, przy przestrzeganiu przepisów odrębnych;
 - 4) utrzymuje się przebieg istniejących szlaków turystyki pieszej, rowerowej i ścieżek edukacyjnych oraz zaleca się renowację i uzupełnienie towarzyszących im elementów infrastruktury turystycznej;
 - 5) zaleca się utworzenie szlaku turystycznego prezentującego zabytki biegnącego od dworca kolejowego w Zalesiu Śląskim, wzdłuż linii kolejowej, przez „Trzy wiadukty” w Lichyni, dworzec kolejowy w Leśnicy, dawne młyny wodne nad Cedronem, wapiennik przy amfiteatrze skalnym, wiatraki przy Kadłubcu i Wysokiej oraz kamieniołom i kończącego się przy dawnym lotnisku na Ligockiej Górze i piecu wapienniczym z rzeźbą Iłkara;
 - 6) zaleca się utworzenie szlaku turystycznego prezentującego walory georóżnorodności Parku biegnącego od kamieniołomu przy Ligocie Dolnej, przez rezerwat Ligota Dolna, Ligocką Górę II, wychodnie skał węglanowych Biesiec, jaskinię i lej krasowy w pobliżu Ligoty Górnej, rezerwat Góra Św. Anny i kamieniołom poza rezerwatem, wychodnie bazaltowe przy bazylice, kamieniołom leśny przy Zajeździe pod Górą Chełmską, wywierzysko w Porębie oraz wywierzyska, leje krasowe, wąwozy i odsłonięcia lessowe w okolicy Czarnocina;
 - 7) zaleca się wytyczenie konnej trasy turystycznej poprzez grzbiet Chełmu, biegnącej przez miejscowości Ligota Dolna, Biesiec, Wysoka, Góra Św. Anny, Poręba, Czarnocin i Klucz;
 - 8) dopuszcza się korekty przebiegu istniejących szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych;
 - 9) nie dopuszcza się organizacji rajdów samochodowych, za wyjątkiem rajdów pojazdów zabytkowych;
 - 10) zaleca się rozwój elementów zagospodarowania turystycznego, w tym bram, tablic informacyjnych i drogowskazów informacyjnych oraz innych elementów małej architektury przeznaczonej dla obsługi ruchu turystycznego, zwłaszcza w miejscach jego koncentracji, przy głównych ciągach komunikacyjnych w Parku oraz w punktach ekspozycji walorów bioróżnorodności i georóżnorodności oraz walorów kulturowych Parku;
 - 11) zaleca się wyposażenie nowych szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych w elementy małej architektury, w tym miejsca odpoczynku z zadaszeniem, kładki, pomosty, wieże widokowe, itp. pod warunkiem, że nie degradują one walorów przyrodniczych i krajobrazowych; zaleca się używanie do ich budowy lub modernizacji materiałów związanych z miejscowym krajobrazem, w tym zwłaszcza kamienia wapiennego i drewna;
 - 12) zaleca się zagospodarowanie terenu nieczynnej linii kolejowej Kędzierzyn-Koźle – Strzelce Opolskie poprzez jej reaktywację, w okresie wzmożonego ruchu pielgrzymkowego i turystycznego lub utworzenie na jej obszarze ścieżki rowerowej;
 - 13) zaleca się zagospodarowanie dla potrzeb ruchu turystycznego, na przykład jako obiekty muzealne lub obiekty dydaktyczne nieczynnych, zabytkowych dworców kolejowych w Leśnicy i Zalesiu Śląskim;
 - 14) zaleca się stałe podnoszenie standardu technicznego bazy noclegowej i gastronomicznej, parkingów oraz innych elementów infrastruktury turystycznej oraz likwidację lub modernizację obiektów dysharmonijnych w krajobrazie;
 - 15) zaleca się podejmowanie działań mających na celu ograniczenie indywidualnego ruchu samochodowego w okresach szczególnego nasilenia turystyki pielgrzymkowej, poprzez większy udział zorganizowanych przewozów zbiorowych oraz lokalizację dużych parkingów poza miejscami o najwyższych walorach przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych.

Rozdział 7

Ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin: Gogolin, Leśnica, Strzelce Opolskie, Ujazd i Zdieszowice oraz do planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń

§ 15. Określa się następujące ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, obowiązujące na terenie Parku:

1) zainwestowanie wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, należy lokalizować wyłącznie w granicach obszarów wyznaczonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia (strefa BCKVA_1 – obszary zabudowy istniejącej oraz BCKVA_2 – obszary zabudowy planowanej) oraz zgodnie z określonym w nich przeznaczeniem, a także obszarów dopuszczonego zainwestowania (strefa BCKVB) oraz obszarów, o których mowa w ust. 2, o ile lokalizacja nie jest sprzeczna z przepisami odrębnymi oraz z zastrzeżeniem § 16 ust. 3;

2) dopuszcza się zagospodarowanie terenów rolnych i leśnych przyległych do obszarów zainwestowania, wyznaczonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia, w strefie kolejnej linii zabudowy, obejmującej szerokość do 50 m, o ile lokalizacja nie jest sprzeczna z przepisami odrębnymi i uwarunkowaniami ekofizjograficznymi;

3) przy realizacji nowego zainwestowania należy dążyć do nierozpraszczenia zabudowy; w pierwszej kolejności należy uzupełniać istniejące zagospodarowanie w lukach między zabudową;

4) przy kwalifikowaniu gruntów rolnych i leśnych do zmiany użytkowania należy dążyć do zachowania w możliwie największym stopniu różnorodności biologicznej i krajobrazowej Parku, w tym poprzez wyłączenie z zainwestowania terenów najcenniejszych przyrodniczo oraz ciągów ekologicznych zasilających lokalny system przyrodniczy;

5) miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego należy opracowywać dla całych sołectw; w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się opracowanie planów dla fragmentów sołectw;

6) przy wyznaczaniu terenów przeznaczonych do zalesień należy uwzględnić następujące założenia:

a) należy dążyć do tworzenia zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno – leśnej, a także tworzenia zwartego systemu przyrodniczego łącznie z innymi obszarami o funkcjach ekologicznych,

b) za obszary pożądane do zalesień przyjmuje się:

- wielkoobszarowe tereny rolnicze o małej lesistości,
- tereny łączące istniejące kompleksy leśne, które spełniają lub potencjalnie mogą spełniać funkcje tras migracji dla zwierząt,
- tereny wzdłuż najważniejszych działów wodnych,
- tereny przylegające do cieków.

§ 16.1. Określa się następujące ustalenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego sporządzanych dla terenów zabudowy wyznaczonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz stref dopuszczonego zainwestowania wyznaczonych w rozporządzeniu, z zastrzeżeniem § 17, obowiązujące na terenie Parku:

1) nieprzekraczalna linia zabudowy wynosi minimum 25 metrów od linii rozgraniczającej tereny leśne;

2) minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki poza terenami zwartej zabudowy wynosi:

a) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej – 800 m², preferowana 1500 m²,

b) dla zabudowy produkcyjno-usługowej – 2000 m²,

c) dla zabudowy rekreacji indywidualnej – 2000 m²,

d) dla zabudowy zagrodowej – wielkość działki określają przepisy szczególne;

3) dla terenów zwartej zabudowy minimalną powierzchnię dla nowo wydzielanych działek określa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego;

4) nie dopuszcza się wtórnego podziału działek budowlanych na mniejsze niż o powierzchni określonej w rozporządzeniu ochrony dla poszczególnych funkcji terenu;

5) minimalna powierzchnia biologicznie czynna wynosi:

a) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 60%,

b) dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej, usługowej i zagrodowej, z zastrzeżeniem lit. c - 30%,

c) dla zabudowy usług sportu, turystyki i rekreacji – 50% powierzchni działki,

d) dla zabudowy rekreacji indywidualnej - 70% powierzchni działki, preferowana 90%,

e) dla zabudowy produkcyjno – usługowej – 30% powierzchni działki;

6) nie dopuszcza się wprowadzania nowej zabudowy wielorodzinnej, wysokiej, wielokokubaturowej oraz zabudowy jednorodzinnej szeregowej;

7) maksymalna wysokość zabudowy, rozumiana jako największa odległość w rzucie prostokątnym pomiędzy główną kalenicą dachu budynku, a gruntem rodzimym wynosi:

a) 12 metrów dla zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i rekreacyjnej, preferowana wysokość 8 m, tj. maksymalnie trzy kondygnacje, w tym użytkowe poddasze,

b) 11 m dla zabudowy usługowej i produkcyjno-usługowej, preferowana wysokość dla zabudowy usługowej 8 m – nie dotyczy kominów i masztów urządzeń infrastruktury technicznej,

c) dla budynków użyteczności publicznej oraz obiektów budowlanych związanych z ochroną przyrody, bezpieczeństwem publicznym oraz ochroną lasów dopuszcza się wyższą wysokość zabudowy, jednak minimalną dla specyfiki danej funkcji;

8) nie dopuszcza się dachów innych niż symetryczne kalenicowe, preferowane dachy dwuspadowe proste; w przypadku dachów wielospadowych kalenica głównej bryły dachu nie może być krótsza niż połowa długości tej bryły; kąt nachylenia połaci dachowych 35-45° z dopuszczalną tolerancją 5%;

9) zaleca się stosowanie stonowanej i jasnej kolorystyki elewacji, zgodnej z historycznym i tradycyjnym charakterem otoczenia;

10) zaleca się wykonanie pokrycia dachowego z dachówki ceramicznej lub cementowej w kolorze czerwonym, brązowym, czarnym lub szarym, łupka, gontu lub dranic w nawiązaniu do pokryć stosowanych na sąsiednich działkach; poza historycznymi zespołami ruralistycznymi i urbanistycznymi dopuszcza się pokrycie z blachy dachówkopodobnej w analogicznej kolorystyce;

11) nie dopuszcza się ogrodzeń o wysokości powyżej 1,8 m; nie dopuszcza się ogrodzeń z betonowych materiałów prefabrykowanych oraz ogrodzeń innych niż ażurowe z wyłączeniem murków wykonanych z lokalnego wapienia, zaleca się ogrodzenia z podmurówką i słupami wykonanymi z kamienia wapiennego;

12) dla zabudowy usług turystyki i rekreacji dopuszcza się maksymalnie 50 miejsc noclegowych w jednym obiekcie;

13) dla terenów zieleni urządzonej przyjmuje się następujące zasady zagospodarowania:

a) nie dopuszcza się zmiany przeznaczenia na inne cele, za wyjątkiem sytuacji szczególnych, w których zmienia się lokalizację terenów zieleni urządzonej,

b) ustala się obowiązek utrzymania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej 80%;

14) na wszystkich terenach przeznaczonych pod rozwój zainwestowania, zaleca się zachowanie istniejących lasów i zadrzewień i przeznaczenie ich na rozwój ogólnodostępnych terenów rekreacyjnych.

2. Określa się następujące ustalenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego sporządzanych dla terenów rolnych i leśnych, z zastrzeżeniem § 17, obowiązujące na terenie Parku:

1) na terenach rolnych dopuszcza się realizację nowej zabudowy zagrodowej, z uwzględnieniem warunków wynikających z przepisów szczególnych oraz określonych w ust. 2 pkt 1, 7 – 10;

2) nie dopuszcza się grodzienia działek pozostających w użytkowaniu rolniczym i leśnym, z wyłączeniem zabudowy, terenów hodowli zwierząt oraz czasowego grodzienia nowo założonych upraw leśnych oraz sadów, dla których dopuszcza się ogrodzenia zgodnie warunkami określonymi w ust. 1 pkt. 11.

3. Określa się następujące ustalenia do nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z zastrzeżeniem § 17, obowiązujące na terenie wybranych stref:

1) dla stref APP:

a) nie dopuszcza się lokalizacji budowli i budynków poza strefami wyznaczonymi w obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin,

b) nie dopuszcza się lokalizacji na terenach niezabudowanych i nie przeznaczonych do zabudowy obiektów małej architektury innych niż związanych z ochroną przyrody lub edukacją ekologiczną, prowadzoną przez Administrację Lasów Państwowych lub Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych oraz innych obiektów bez uzgodnienia z dyrektorem Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych;

2) dla stref APP_1:

a) nie dopuszcza się zalesiania terenów otwartych,

b) zaleca się odstąpienie od zmiany przeznaczenia gruntów;

3) dla stref APP_2 nie dopuszcza się lokalizacji obiektów budowlanych, innych niż związanych z gospodarką leśną, ochroną przyrody, edukacją ekologiczną lub rekreacją prowadzoną przez Administrację Lasów Państwowych lub Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych oraz samorządy, w przypadku których wymagane jest uzgodnienie z dyrektorem Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych;

4) dla stref AKA oraz APKA:

a) zaleca się wyznaczenie odpowiednich stref –w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,

b) zaleca się zachowanie i odtwarzania historycznych cech układu przestrzennego, w tym: rozplanowania dróg, placów, linii zabudowy i linii rozgraniczających oraz kompozycji wnętrz urbanistycznych i kompozycji zieleni, a także tradycyjnej zabudowy,

c) zaleca się stopniową likwidację lub modyfikację obiektów i elementów dysharmonijnych w stosunku do tradycyjnego charakteru zabudowy i zagospodarowania przestrzennego,

d) dopuszcza się modernizację lub adaptację istniejących budynków i form zagospodarowania terenu do nowych funkcji, przy obowiązku zachowania ich zewnętrznego pokroju, kompozycji elewacji, zastosowanych materiałów i technik budowlanych oraz innych elementów zgodnie z ich historycznym i tradycyjnym charakterem,

e) nie dopuszcza się zmiany przeznaczenia gruntów,

f) nie dopuszcza się wznoszenia budynków niezgodnych z tradycyjnym dla danej miejscowości charakterem zabudowy ,

g) zaleca się ochronę zieleni oraz uzupełnianie ubytków i kontrolę nasadzeń,

h) zaleca się ochronę obiektów małej architektury, tj, kapliczek, krzyży przydrożnych, itp.;

5) dla stref AKB:

a) zaleca się wyznaczenie odpowiednich stref w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,

b) zaleca się zachowanie i odtwarzanie historycznych cech układu przestrzennego, w tym: rozplanowania dróg, placów, linii zabudowy i linii rozgraniczających, podziałów parcelacyjnych oraz kompozycji wnętrz urbanistycznych i kompozycji zieleni, przy dopuszczeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej,

c) zaleca się utrzymanie tradycyjnej zabudowy, przy jednoczesnym dopuszczeniu jej modernizacji i adaptacji do nowych funkcji,

d) nie dopuszcza się wznoszenia budynków niezgodnych z tradycyjnym dla danej miejscowości charakterem zabudowy,

e) zaleca się utrzymywanie elementów zagospodarowania terenu we właściwym stanie technicznym i funkcjonalnym,

f) zaleca się zachowanie oraz rewitalizację tradycyjnych układów zieleni, w tym zwłaszcza zadrzewień przydrożnych,

g) zaleca się ochronę obiektów małej architektury, tj, kapliczek, krzyży przydrożnych, itp.;

6) dla stref AKE oraz APKE:

a) zaleca się wyznaczenie odpowiednich stref w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,

b) nie dopuszcza się lokalizacji budynków i budowli poza strefami wyznaczonymi w obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, a także obszarami dopuszczonego zainwestowania określonymi w rozporządzeniu;

c) zaleca się ograniczenie wysokości nowo sytuowanych lub modernizowanych budynków i budowli do wysokości obiektów sąsiadujących;

7) dla strefy AKOW oraz APKOW zaleca się wyznaczenie odpowiednich stref w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;

8) dla stref BSCI zaleca się nie dokonywanie zmiany trwałych użytków zielonych na grunty orne;

9) dla stref BCSII i BCKIV nie dopuszcza się lokalizacji na terenach leśnych obiektów budowlanych innych niż związanych z gospodarką leśną, ochroną przyrody lub edukacją ekologiczną prowadzoną przez Administrację Lasów Państwowych lub dyrektora Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych;

10) dla stref BCSIII:

a) zaleca się zachowanie zasadniczych elementów historycznego rozplanowania, w tym pierwotnych podziałów parcelacyjnych, linii zabudowy, kompozycji wewnątrz urbanistycznych i kompozycji zieleni, przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej,

b) dopuszcza się realizację nowej oraz modernizację istniejącej zabudowy w sposób nawiązujący do lokalnej tradycji budowlanej, zgodnie z ustalonym historycznie ukształtowaniem przestrzenno-architektonicznym miejscowości;

11) dla strefy BCKI dopuszcza się wyznaczenie nowych terenów pod zalesienia;

12) dla strefy BCKII nie dopuszcza się zalesień w lądowych ekosystemach nieleśnych, z wyłączeniem gruntów ornych wyznaczonych do zalesienia w studiach gminnych i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;

12) dla strefy BCKIII nie dopuszcza się zmiany sadów na grunty orne;

13) dla strefy BCKVD dopuszcza się lokalizację parkingów dla obsługi ruchu turystycznego w obrębie Góry Św. Anny;

14) dla strefy BCKVID_1 oraz BCKVID_2 zaleca się odstąpienie od lokalizacji zabudowy mieszkaniowej;

15) dla strefy BCKVIII zaleca się opracowanie koncepcji zagospodarowania Miejsca Obsługi Podróżnych przy autostradzie A4 w uzgodnieniu z dyrektorem Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych.

4. Określa się następujące ustalenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie realizacji infrastruktury technicznej, z zastrzeżeniem § 17, obowiązujące na terenie Parku:

1) nakazuje się wyposażenie wszystkich obiektów budowlanych wytwarzających ścieki w urządzenia zabezpieczające środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem lub włączenie ich do zbiorczych systemów odprowadzenia i unieszkodliwiania ścieków, zgodnie z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;

2) dopuszcza się do czasu wybudowania systemu kanalizacji indywidualne szczelne zbiorniki na ścieki oraz w przypadku odpowiednich warunków gruntowych i geologicznych także przydomowe oczyszczalnie ścieków;

3) nie dopuszcza się gromadzenia ścieków w nieszczelnych szambach;

4) zaleca się przeprowadzanie liniowych elementów infrastruktury technicznej w „korytarzach” infrastrukturalnych, w tym szczególnie wykorzystujących pasy dróg;

5) zaleca się wyposażenie istniejących linii i słupów energetycznych linii wysokiego i średniego napięcia zlokalizowanych poza terenami zabudowy w odpowiednie oznakowania zabezpieczające przed kolizjami przelatujące ptaki oraz zabezpieczenia przed wykorzystywaniem ich jako miejsca odpoczynku przez ptaki;

6) zaleca się stosowanie linii izolowanych, a docelowo linii doziemnych dla projektowanych, modernizowanych i przebudowywanych sieci elektroenergetycznych i teletechnicznych;

7) zaleca się stosowanie w ogrzewaniu budynków nowoczesnych, energo- i materiałooszczędnych systemów grzewczych z wykorzystaniem niskoemisyjnych paliw, w tym szczególnie: drewna, gazu ziemnego, lekkiego oleju opałowego, biomasy oraz źródeł odnawialnych, w tym energii słonecznej;

8) zaleca się zmniejszenie energochłonności budynków służących realizacji celów publicznych poprzez termomodernizację;

9) zaleca się propagowanie indywidualnych sposobów kompostowania w gospodarstwach domowych;

10) zaleca się realizację inwestycji ograniczających zanieczyszczenia azotowe pochodzące z rolnictwa, w tym szczególnie budowę płyt gnojowych i zbiorników na gnojowicę;

11) nie dopuszcza się lokalizacji wiatraków i farm wiatrowych oraz nowych linii energetycznych wysokich napięć, a także instalacji produkcji rolnej i innej o wysokości wyższej niż 2 wysokości najwyższych w gospodarstwie budynków mieszkalnych i gospodarczych;

12) zaleca się zachowanie istniejącej sieci dróg; dopuszcza się inwestycje polegające na poprawie ich stanu technicznego oraz warunków bezpieczeństwa ruchu;

13) zaleca się budowę ścieżek pieszo-rowerowych wzdłuż dróg powiatowych i gminnych;

14) zaleca się budowę ekranów akustycznych wzdłuż dróg, w miejscach szczególnego oddziaływania hałasu na mieszkańców;

15) dopuszcza się umieszczanie reklam poza terenami zabudowy zgodnie z obowiązującymi przepisami, po uzyskaniu uzgodnienia dyrektora Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych w zakresie kolorystyki i rozmiarów planowanych reklam ustawianych, jako odrębne obiekty budowlane.

§ 17. Określa się następujące ustalenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia, obowiązujące na terenie Parku:

1) przy zmianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

a) utrzymuje się dotychczasowe przeznaczenie terenu jako preferowane oraz dopuszcza się zmianę tego przeznaczenia pod zabudowę zagrodową, mieszkaniową jednorodzinną, mieszkaniowo-usługową, rekreacji indywidualnej lub zalesienia,

b) w przypadku utrzymania dotychczasowego przeznaczenia terenu:

- utrzymuje się dotychczasową intensywność zainwestowania, w tym: minimalną powierzchnię działki budowlanej i minimalną powierzchnię biologicznie czynną oraz wysokość zabudowy,

- ustala się obowiązek zastosowania warunków architektoniczno-urbanistycznych określonych w § 16 ust. 1 pkt 1, 5 – 12, a dla planów, w których nie określono wielkości działki, minimalnej powierzchni biologicznie czynnej oraz wysokości zabudowy, obowiązują dodatkowo warunki architektoniczno-urbanistyczne określone w ust. 1 pkt. 2 – 4,

c) w przypadku nowego przeznaczenia terenu ustala się obowiązek zastosowania warunków architektoniczno-urbanistycznych określonych w § 16 ust. 1,

d) nie dopuszcza się wtórnego podziału działek budowlanych na mniejsze niż o powierzchni określonej w rozporządzeniu dla poszczególnych funkcji terenu,

e) utrzymuje się dotychczasowe ustalenia planistyczne obowiązujące dla obszarów i obiektów objętych ochroną konserwatorską na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody i ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;

2) po utracie ważności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązują ustalenia określone w § 16 ust. 1 - 4.

§ 18. Określa się następujące ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych Parku:

1) dla strefy BCKVIA:

a) nie dopuszcza się lokalizacji nowych linii energetycznych wysokich napięć poza istniejącymi „korytarzami” infrastrukturalnymi oraz elektrowni wiatrowych,

b) nie dopuszcza się na terenach zwartej zabudowy lokalizacji budynków, budowli oraz instalacji usługowych i produkcyjnych o wysokości powyżej 20 m, za wyjątkiem obszarów wskazanych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia,

c) nie dopuszcza się poza terenami zwartej zabudowy lokalizacji obiektów budowlanych, z wyłączeniem infrastruktury komunikacyjnej oraz komunalnej, bez wykonania oceny ich wpływu na walory krajobrazowe Parku,

d) zaleca się stosowanie zasad zabudowy i zagospodarowania terenu nawiązujących do tradycyjnego stylu budownictwa regionalnego,

e) zaleca się stopniową eliminację substandardowych i dysharmonijnych elementów zagospodarowania;

2) nie dopuszcza się ustawiania w pasie drogowym autostrady przecinającej Park innych obiektów budowlanych, w tym zwłaszcza reklam, niż niezbędnych do jej utrzymania;

3) zaleca się utrzymanie niezabudowanych korytarzy ekologicznych łączących obszar Parku z doliną Odry oraz Wyżyną Śląską;

4) zaleca się wyposażenie istniejących linii i słupów energetycznych linii wysokiego i średniego napięcia zlokalizowanych poza terenami zabudowy w odpowiednie oznakowania zabezpieczające przed kolizjami przelatujące ptaki oraz zabezpieczenia przed wykorzystywaniem ich, jako miejsca odpoczynku przez ptaki;

5) zaleca się stosowanie linii izolowanych, a docelowo linii doziemnych dla projektowanych, modernizowanych i przebudowywanych sieci elektroenergetycznych i teletechnicznych;

6) zaleca odsuniecie ruchu samochodowego od granic Parku, poprzez budowę obwodnic miejscowości.

Rozdział 8

Przepisy końcowe

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego.

WOJEWODA OPOLSKI
w z. Wojewody Opolskiego
Antoni Jastrzemski
Wicewojewoda

Załącznik nr 1
do rozporządzenia Nr 0151/P/1/09
Wojewody Opolskiego
z dnia 2 kwietnia 2009 r.
w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny”

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych oraz ich skutków

Lp.	Identyfikacja zagrożeń (I – zagrożenie istniejące, P – zagrożenie potencjalne)	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń i ich skutków
1	2	3
1.	Procesy erozji wodnej i wietrznej powodujące niszczenie pokrywy glebowej, zmiany ukształtowania terenu oraz przyczyniające się do wzrostu intensywności ruchów masowych. (I)	Dostosowywanie sposobów użytkowania do warunków środowiskowych, zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej na terenach najbardziej narażonych na erozję, stosowanie orki w poprzek stoku w przypadku na terenach użytkowanych rolniczo.
2.	Zanieczyszczenie gleb rolnych oraz zagrożenie zanieczyszczeniem wód podziemnych związane ze stosowaniem nawozów sztucznych i pestycydów. (I)	Ograniczenia stosowania nawozów sztucznych, promocja rolnictwa ekologicznego i pakietów rolnośrodowiskowych.
3.	Procesy denudacyjne w obrębie ścian eksploatacyjnych na terenach dawnych kopalni odkrywkowych.	Ograniczenia dostępności, wprowadzenie tablic ostrzegawczych, prace na rzecz stabilizacji procesów

	(I/P)	denudacji.
4.	<p>Rozbudowa usług, w szczególności na terenach ośrodka usług ponadlokalnych na Górze Św. Anny – na ograniczonym przestrzennie obszarze o niekorzystnych w większości warunkach fizjograficznych do zabudowy (spadki terenu, powierzchniowe osady) postępuje presja na rozwój zabudowy usługowej obejmującej hotele, pensjonaty, restauracje, parkingi i inne obiekty obsługi ruchu pątniczego, turystycznego, a także rekreacyjnego. W szczególności duże zagrożenia stwarzają budynki i budowle wielkokubaturowe powyżej dwu kondygnacji. Są to obce architektonicznie obiekty, wymagające szczególnej uwagi. Przy niewielkim obszarze Góry Św. Anny i jej ekspozycji krajobrazowej każde tego typu przedsięwzięcie może negatywnie wpływać na krajobraz całego założenia.</p> <p>(I/P)</p>	Przyjęcie odpowiednich standardów zabudowy w zakresie urbanistyki i architektury.
5.	<p>Rozbudowa gospodarstw rolnych – związana z nowymi zasadami wielkotowarowej produkcji rolnej i przekształceniami struktury rolnej po wejściu do UE. Największe zagrożenie może powodować lokalizacja ferm hodowli i chowu zwierząt gospodarskich. Obecnie na terenie Parku dominuje produkcja roślinna, która nie wymaga dużej rozbudowy pomieszczeń gospodarstw rolnych. Zagrożeniem może być jednak lokalizacja na terenach gospodarstw silosów zbożowych, które mogą negatywnie wpływać na krajobraz.</p> <p>(I/P)</p>	<p>Proponowanie ekstensywnych systemów gospodarowania w oparciu o środki z programów rolno-środowiskowych i innych.</p> <p>Odstąpienie od lokalizacji ferm wielkopowierzchniowych hodowli i chowu zwierząt gospodarskich.</p>
6.	<p>Upraszczenie mozaikowatej struktury przestrzennej terenów otwartych rolnych na skutek wzrostu intensywności uprawiania, w szczególności zamiana trwałych użytków zielonych i sadów na grunty orne – zagrożenie w ostatnich latach występuje bardzo intensywnie. Obecnie zostało wyhamowane na skutek wyczerpania prostych rezerw terenów, które mogą podlegać przemianom.</p> <p>(I/P)</p>	<p>Proponowanie ekstensywnych systemów gospodarowania w oparciu o środki z programów rolno-środowiskowych i innych.</p>
7.	<p>Ekspansja obcego architektonicznie, bezstylowego, szepcącego krajobraz budownictwa mieszkaniowego, rekreacyjnego i usługowego oraz modernizacja budynków powodująca degradację walorów estetycznych istniejącej starej zabudowy. Dewastacja i degradacja obiektów o znaczeniu historycznym i kulturowym.</p> <p>(I/P)</p>	<p>Zastosowanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy standardów architektoniczno-urbanistycznych określonych w rozporządzeniu.</p> <p>Podnoszenie świadomości ludzkiej w dziedzinie ochrony zabytków poprzez m.in. działania popularyzatorskie czy też edukację szkolną.</p>

8.	Zagrożenie zanieczyszczeniem wód podziemnych wynikające z płytkiego zalegania horyzontów wodonośnych i braku izolacji (lub izolacją słabą) użytkowych poziomów wodonośnych od powierzchni terenu oraz z zaburzeń glacictektonicznych i kontaktów hydraulicznych między piętrami wodonośnymi różnego wieku. (I/P)	Organicznie stosowania nawozów sztucznych w rolnictwie, usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej.
9.	Zaorywanie ostatnich zachowanych łąk świeżych i wilgotnych, a także muraw kserotermicznych w celu przekształcenia ich w pola uprawne oraz zaprzestawania koszenia łąk co prowadzi do ich samoistnego zarastania lub też celowe zalesianie łąk i muraw śródleśnych. (I/P)	Promocja pakietów rolnośrodowiskowych w celu zachęcenia do utrzymania zbiorowisk łąkowych. Zachęcenie do koszenia i wypasu zbiorowisk roślinnych terenów otwartych. Opracowanie szczegółowego programu zalesień, uwzględniającego zalecenia zawarte w rozporządzeniu.
10.	Regulacje rzek, nie uwzględniające czynników przyrodniczych i wymagań ekosystemów od wody zależnych oraz ingerencje w strefy źródłiskowe. (I/P)	Zaniechanie ingerencji w funkcjonowanie systemów rzecznych i innych ekosystemów wodnych z wyłączeniem działań mających na celu spowolnienie odpływu. Przeprowadzenie analizy wpływu na środowisko przyrodnicze dla każdej z planowanych w powyżej zakresie inwestycji, z szerokim uwzględnieniem czynników przyrodniczych.
11.	Wycinka zadrzewień i zakrzewień śródpolnych w celu zwiększenia powierzchni gruntów lub ich komasacji w także fragmentacja siedlisk następująca w wyniku wycinania drzew i krzewów wzdłuż dróg i cieków. (I/P)	Wprowadzenie programu ochrony zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych oraz przydrożnych. Wyznaczenie i rozbudowa sieci korytarzy ekologicznych na omawianym obszarze.
12.	Niewydolność systemów gospodarki ściekami, powodująca odprowadzanie zanieczyszczeń do gruntu. (I/P)	Kontrola szczelności indywidualnych systemów asenizacyjnych. Podłączenie gospodarstw domowych do zbiorczych systemów kanalizacji. Do czasu ich wybudowania dopuszcza się indywidualne oczyszczalnie ścieków oraz szczelne szamba.
13.	Ekspansja i celowe wprowadzanie obcych geograficznie i synantropijnych gatunków roślin, szczególnie sosny czarnej <i>Pinus nigra</i> , dębu czerwonego <i>Quercus rubra</i> , niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens glandulifera</i>) rdestowców <i>Reinoutria</i> sp. sp. i zwierząt: norki amerykańskiej <i>Mustela vison</i> , jenota <i>Nyctereutes procyonoides</i> . (I/P)	Stopniowa eliminacja obcych gatunków inwazyjnych. Nie realizowanie nasadzeń gatunków obcych geograficznie w lasach.
14.	Eliminacja martwego, stojącego i leżącego drewna, wykrotów i złomów w wyniku cięć sanitarnych i innych zabiegów prowadzonych zarówno w lasach jak i w parkach,	Zapewnienie larwom owadów saproksylicznych zróżnicowanego rodzajowo materiału żywicielskiego poprzez pozostawianie korzeni,

	<p>prowadzące do zubożenia fauny związanej z martwym i rozkładającym się drewnem, w szczególności fauny bezkręgowców saproksylicznych. (I/P)</p>	<p>konarów, gałęzi, wierzchołków, itd., w różnym stopniu rozkładu (materiał obumierający, martwy, wstępnie rozkładający się, butwiejący) i w różny sposób rozmieszczony przestrzennie (drzewa stojące, leżące, złomy, karpy, itd.), znaczące zwiększenie udziału drzew obumierających i martwych, w tym zwłaszcza starych drzew liściastych. Ograniczenie prac pielęgnacyjnych polegających na „leczeniu” lub usuwaniu starych, dziuplastych drzew. Wprowadzenie odpowiednich zapisów do Planu Urządzania Lasu, zgodnie z zapisami Zasad Hodowli Lasu.</p>
15.	<p>Naturalna sukcesja powodująca zarastanie muraw kserotermicznych. (I)</p>	<p>Koszenie i karczowanie a następnie poddanie trwałemu użytkowaniu ekstensywnemu.</p>
16.	<p>Degradacja walorów widokowych na skutek łamiących harmonię architektoniczno-urbanistyczną lokalizacji wielkogabarytowych budynków i budowli związanych z usługami. (I/P)</p>	<p>Odpowiednie planowanie przestrzenne i nadzór.</p>
17.	<p>Prowadzenie prac związanych z gospodarką leśną w okresie lęgowym powodujących płoszenie ptaków. (I/P)</p>	<p>Ograniczenie do niezbędnego minimum prac pielęgnacyjnych i innych na terenach zalesionych w okresie lęgowym (III-VII).</p>
18.	<p>Rozwój wielkopowierzchniowych parkingów na tzw. Annogórskich Błoniach pomiędzy Domem Pielgrzyma i Ołtarzem Papieskim, co zaburzy jedną z najwartościowszych obecnie osi krajobrazowych parku i spowoduje zmianę charakteru miejsca związanego z pielgrzymką Jana Pawła II. (P)</p>	<p>Alternatywna lokalizacja dużego parkingu na północ od drogi z lipową aleją przy Ołtarzu Papieskim, leżącej na mniej atrakcyjnym krajobrazowo i lepiej zasłoniętym drzewami miejscu. Lokalizacja kilku mniejszych parkingów na mniejszych fragmentach terenów otwartych na południe od Domu Pielgrzyma.</p>
19.	<p>Nadmierny i stale ruch samochodów osobowych i autokarów w rejonu Góry Św. Anny podczas największych świąt i odpustów, przy niewielkiej, w stosunku do potrzeb liczbie miejsc parkingowych i coraz większego udziału indywidualnych zmotoryzowanych pielgrzymów. (I)</p>	<p>Zorganizowanie większej liczby parkingów na prywatnych posesjach, gdyż już obecnie istnieją gospodarstwa mogące pomieścić ok. 250 samochodów osobowych. Ograniczenie ruchu samochodowego na Górze Św. Anny poprzez zbudowanie dużych parkingów poza najwartościowszymi przyrodniczo - krajobrazowo i kulturowo miejscami i dowóz pielgrzymów w rejon klasztoru systemem autobusów lub busów.</p>
20.	<p>Zabudowa dla potrzeb turystyki i poboru wody wywierzyska „Siedem Źródeł” co jest powodem zniszczenia i ograniczenia rozwoju cennych zbiorowisk źródłiskowych. (I)</p>	<p>Przebudowa dojścia do wywierzyska, przesuująca punkt poboru słynnej wody kilka metrów w dół cieku.</p>
21.	<p>Zaburzenie walorów widokowych poprzez budowę niedostosowanych do krajobrazu i regionalnej zabudowy wielkogabarytowych</p>	<p>W przypadku istniejących obiektów zabudowa zielenią wysoką i jak największe jego przesłonięcie pasem</p>

	obiektów budowlanych, typu Dom Pielgrzyma widoczny ze wschodniej części Parku. (I/P)	drzew. W przypadku dopiero planowanych obiektów odpowiednie przepisy w procesie planowania przestrzennego i nadzór nad ich realizacją.
22.	Utrata walorów turystycznych na skutek zaniedbań lub nieodpowiedniej formy zagospodarowania, np. czasowa utrata walorów turystycznych rezerwatu geologicznego poprzez zarośnięcie lub zaśmiecenie, a także zarośnięcie krzewami i drzewami muraw kserotermicznych w rezerwacie Ligota Dolna. (I/P)	Prowadzenie odpowiednich, racjonalnych działań polegających na ochronie czynnej i biernej, np. cykliczne odświeżanie profili geologicznych, karczowanie roślinności i śmieci w rezerwacie geologicznym, wykaszanie, karczowanie drzew i krzewów oraz wypasanie muraw w rezerwacie Ligota Dolna oraz inne działania w zależności od potrzeb.
24.	Uniemożliwianie korzystania ze ścieżek, szlaków turystycznych i innych elementów infrastruktury przez nowych właścicieli ziemi lub nieruchomości, np. blokowanie droga dojścia od strony zachodniej do kamieniołomu i rejonu Góry Ligockiej, ważnych obiektów na ścieżce dydaktyczno-turystycznej i szlaku turystycznym. (I/P)	Negocjacje z właścicielem ziemi. Wytyczenie nowej trasy i stworzenie obejścia do obiektu z innej strony.

Załącznik nr 2
do rozporządzenia Nr 0151/P/1/09
Wojewody Opolskiego
z dnia 2 kwietnia 2009 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny”

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń zewnętrznych oraz ich skutków

Lp.	Identyfikacja zagrożenia (I – zagrożenia istniejące, P – zagrożenia potencjalne)	Sposoby eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń i jego skutków
1	2	3
1.	Szkodliwe dla ekosystemów Parku natężenie emisji pyłów i gazów wytwarzanych przez środki transportu z autostrady A-4 oraz z terenu Koksowni Zdieszowice oraz zakładów zlokalizowanych w Kędzierzynie-Koźlu. (I)	Zmiana technologii produkcji, stosowanie optymalnych urządzeń oczyszczania gazów i pyłów, stosowanie ekranów i pasów zieleni wzdłuż autostrady. Prowadzenie stałego monitoringu środowiska, w tym szczególnie w zakresie zanieczyszczenia atmosfery, promieniowania elektromagnetycznego oraz hałasu.
2.	Rozbudowa infrastruktury przy autostradzie A-4, która obecnie jest położona w eksterytorialnym pasie 500 m i rozcina tereny Parku. W obszarze pasa nie obowiązują przepisy Parku, proces zagospodarowania nie jest kontrolowany. Do najważniejszych zagrożeń należą: a) lokalizacja obiektów budowlanych i instalacji dewastujących krajobraz, w	Ograniczenie możliwości lokalizacji obiektów budowlanych i instalacji degradującej walory Parku, włączenie wydzielonego pasa do Parku.

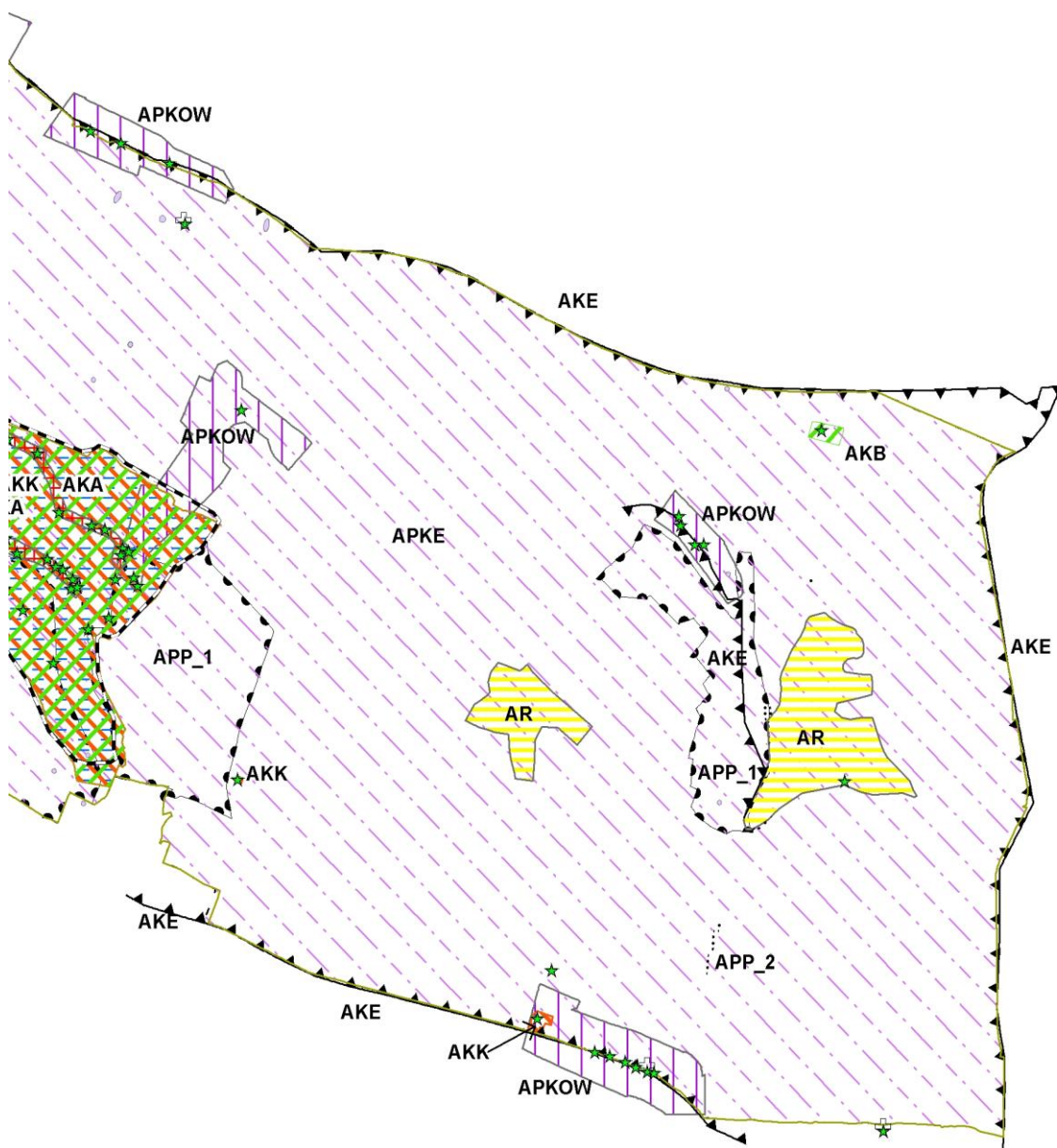
	<p>szczególności masztów telefonii komórkowej GSM,</p> <p>b) lokalizacja reklam, ogłoszeń i innych tablic nie związanych z wymogami technicznymi informacji przyautostradowej.</p> <p>(I/P)</p>	
3.	<p>Skomunikowanie autostrady A-4 z terenami Parku poprzez budowę zjazdu w obrębie istniejących MOP Góra Św. Anny i Wysoka oraz poprzez budowę nowego węzła w Dolnej – poprawa skomunikowania zwiększy ruch turystyczny, ale również przelotowy na drogach z terenu Parku. Mogą powstać nowe zagrożenia związane z tym ruchem, również wtórne procesy urbanistyczne obejmujące usługi i osadnictwo.</p> <p>(P)</p>	<p>Odstąpienie od pomysłu budowy zjazdu z autostrady A4 w obrębie istniejącego MOP.</p>
4.	<p>Rozwój nowych form zabudowy mieszkaniowej, gospodarczej i usługowej na obszarach sąsiedzkich w stosunku do Parku, oraz upowszechnianie się nowych standardów architektonicznych, nienawiązujących do form tradycyjnych.</p> <p>(I/P)</p>	<p>Zastosowanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy odpowiednich standardów</p> <p>Zwiększenie nadzoru przez służby Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, a także społecznych opiekunów zabytków.</p>
5.	<p>Rozbudowa sieci dróg, skutkująca fragmentacją środowiska i ograniczeniem możliwości migracji zwierząt i swobodnej wymiany genów wewnątrz i między populacjami.</p> <p>Zwiększający się ruch samochodowy na drogach otaczających Park</p> <p>(I/P)</p>	<p>Ograniczenie rozbudowy sieci dróg.</p> <p>Modernizacja istniejących przejść dla zwierząt pod autostradą, budowa nowego przejścia nad autostradą.</p> <p>Budowa obwodnic.</p>

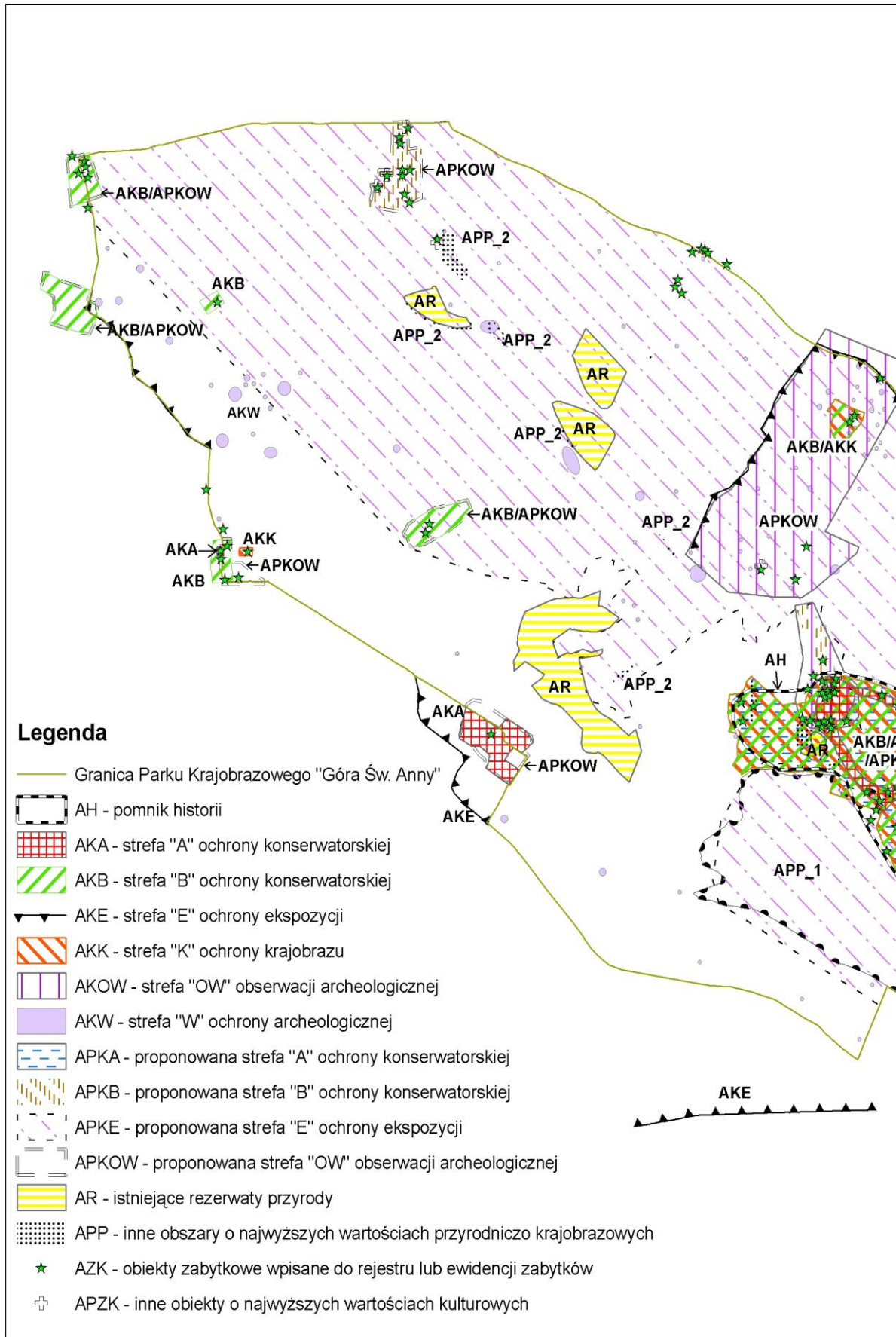
Załącznik nr 3a do rozporządzenia nr 0151/P/1/09 Wojewody Opolskiego z dnia 2 kwietnia 2009 r.

Plan ochrony Parku Krajobrazowego "Góra Św. Anny"

MAPA STREF DZIAŁAŃ OCHRONNYCH

Strefy "A" - ochrony konserwatorskiej

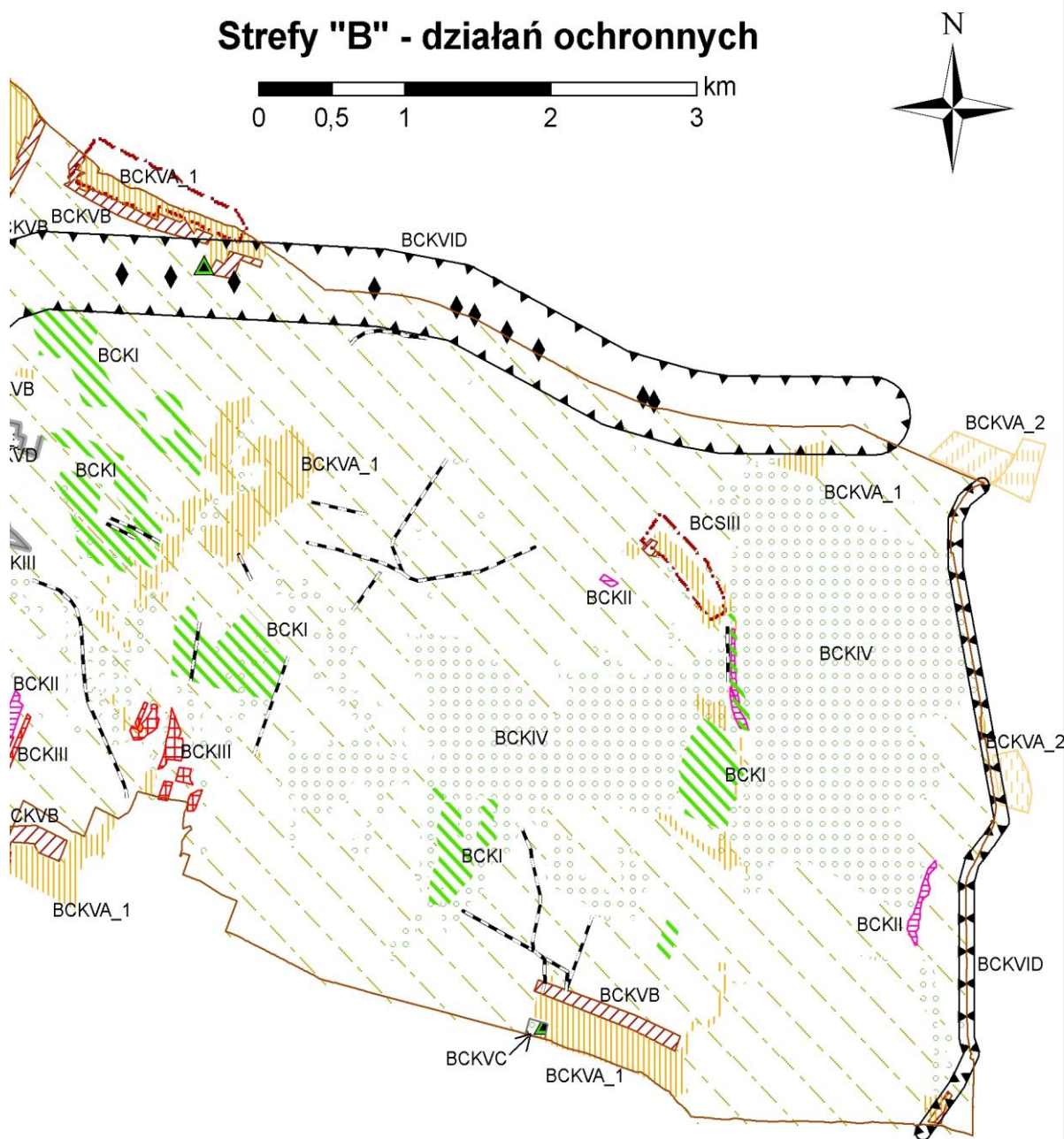

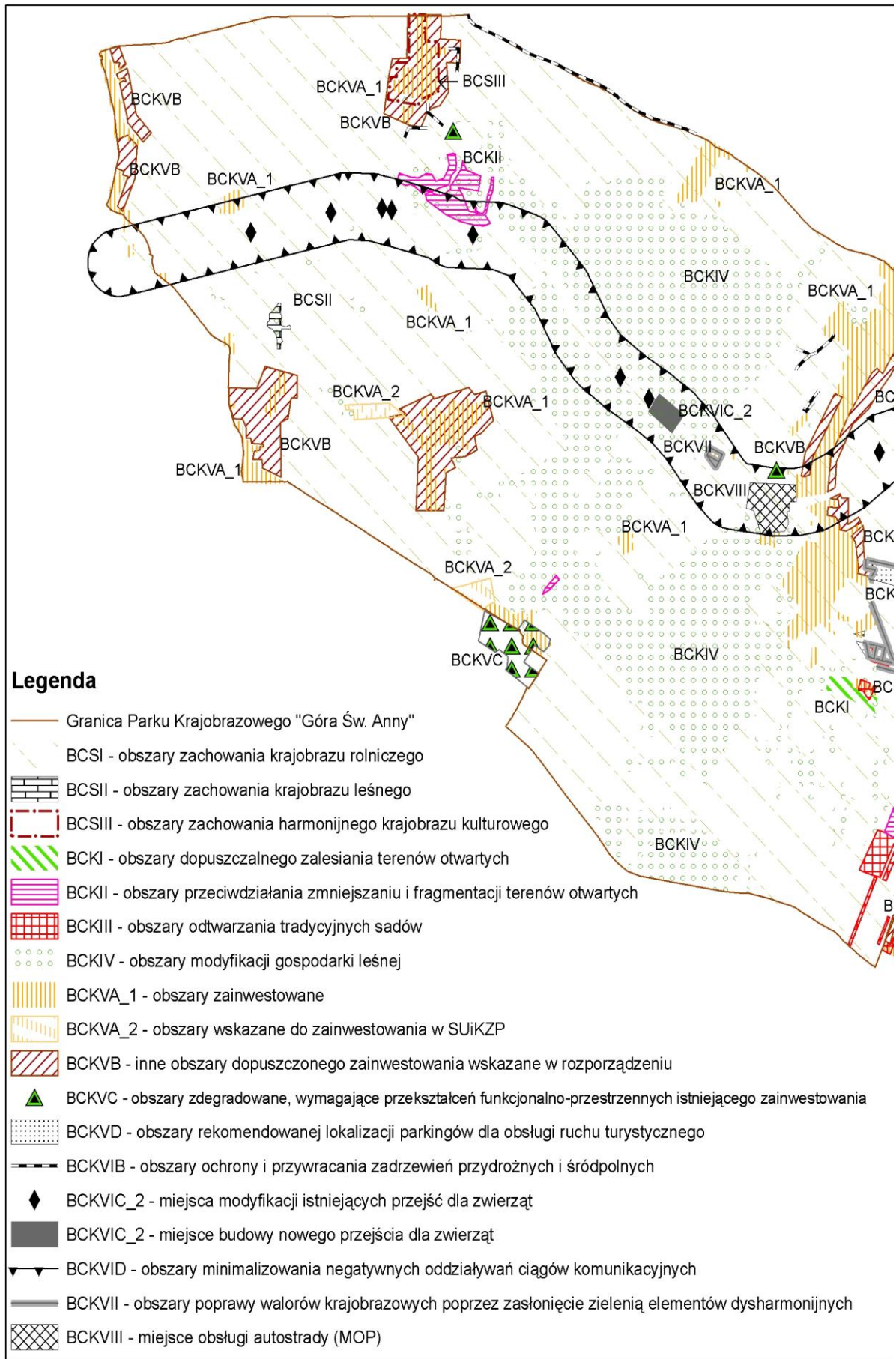

Plan ochrony Parku Krajobrazowego "Góra Św. Anny"

MAPA STREF DZIAŁAŃ OCHRONNYCH

Strefy "B" - działań ochronnych

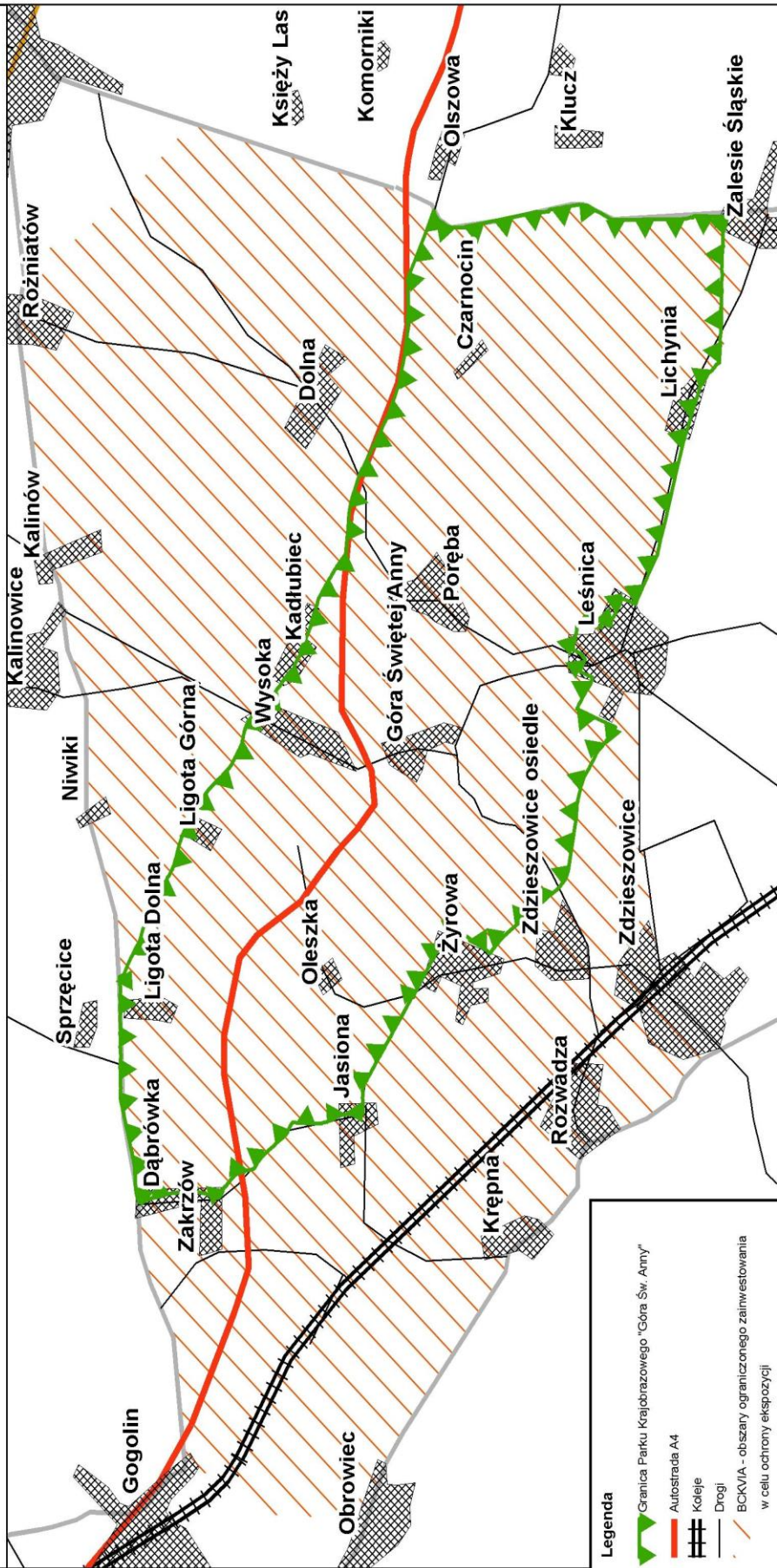

Załącznik nr 3c do rozporządzenia nr 0151/P/1/09 Wojewody Opolskiego z dnia 2 kwietnia 2009 r.

Plan ochrony Parku Krajobrazowego "Góra Św. Anny"

MAPA STREF DZIAŁAŃ OCHRONNYCH

Strefa "BCKVIA" - ochrony ekspozycji krajobrazowej

Legenda

- Granica Parku Krajobrazowego "Góra Św. Anny"
- Autostrada A4
- Koleje
- Drogi
- BCKVIA - obszary ograniczonego zamieszkania w celu ochrony ekspozycji

Załącznik nr 4
do rozporządzenia Nr 0151/P/1/09
Wojewody Opolskiego
z dnia 2 kwietnia 2009 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny”

Obszary Parku o najwyższych wartościach przyrodniczo-krajobrazowych, zasługujące na objęcie dodatkową prawną formą ochrony przyrody

Lp.	Kod strefy	Pow. [ha]	Proponowana nazwa	Lokalizacja	Charakterystyka
1	2	3	4	5	6
1.	APP_1	81,41	ZPK Czarnocin	Obniżenie między wzniesieniami we wschodniej części Parku	Obszar o bardzo zróżnicowanych warunkach rzeźby terenu i budowy geologicznej. Jedna z najcenniejszych na terenie parku jednostek architektoniczno-krajobrazowych obejmujących zróżnicowane, harmonijne ekosystemy rolne, zadrzewień i łąkowo-pastwiskowe. Liczne źródłiska, specyficzny mikroklimat. Obszar zmiennych i wybitnych walorów fizjonomicznych.
2	APP_1	233,35	ZPK Brzezina	Południowe skłony Grzbietu Chełmu na południe i zachód od drogi z Góry Św. Anny do Leśnicy	Strefa występowania wybitnych w skali regionalnej walorów fizjonomicznych krajobrazu związanych ze zróżnicowaną rzeźbą terenu, licznymi sadami, zadrzewieniami i elementami kulturowymi stanowiącymi harmonijną kompozycyjnie całość.
3	APP_1	128,92	ZPK Leśnicie Wąwozy	Południowe skłony Grzbietu Chełmu na wschód od drogi z Góry Św. Anny do Leśnicy	Strefa występowania wybitnych w skali regionalnej walorów fizjonomicznych krajobrazu związanych ze zróżnicowaną rzeźbą terenu, licznymi sadami, zadrzewieniami i elementami kulturowymi stanowiącymi harmonijną kompozycyjnie całość. Obszar występowania zadrzewionych głębokich rozcięć erozyjnych progu strukturalnego Chełmu ze specyficzną mozaiką form upraw rolnych i zadrzewień oraz lasów.
4	APP_2		Stanowiska dokumentacyjne	Strefy wyznaczone w różnych częściach Parku, w miejscach odsłoneń geologicznych	Naturalne i sztuczne odsłoneń skalne oraz formy geomorfologiczne obrazujące budowę geologiczną oraz zróżnicowanie form rzeźby terenu Parku, w szczególności profile skalne wapieni środkowotriasowych, trzeciorzędowych utworów wulkanicznych, skałki, leje i studnie krasowe, źródłiska, jaskinie, wąwozy.

Załącznik nr 5
do rozporządzenia Nr 0151/P/1/09
Wojewody Opolskiego
z dnia 2 kwietnia 2009 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny”

Obszary Parku o najwyższych wartościach kulturowych, zasługujące na objęcie dodatkową formą ochrony walorów kulturowych

1. Ochrona poprzez wpisanie do rejestru zabytków (strefa APZK), obiektów pozostających dotychczas w ewidencji zabytków:

- 1) budynek dworca PKP w Zalesiu Śląskim;
- 2) piec wapienniczy „Ikar” w Ligocie Dolnej;
- 3) wiatrak typu holenderskiego w Kadłubcu;
- 4) wiatrak typu holenderskiego w Wysokiej;
- 5) kapliczka murowano – drewniana w Lichyni.

2. Ochrona poprzez stosowne ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w stosunku do nowych lub zmodyfikowanych planistycznych stref ochrony walorów kulturowych:

- 1) Strefa APKA: Góra Św. Anny – Poręba;
- 2) Strefa APKE: północna, centralna i wschodnia część Parku;
- 3) Strefa APKOW:
 - a) Dąbrówka,
 - b) Zakrzów,
 - c) Ligota Dolna,
 - d) Oleszka,
 - e) Jasiona,
 - f) Żyrowa.